

Abstracts

BRIDGING: Konference i Dansk bevægelses- og idrætspædagogisk
forskningsnetværk 14/11-2019

BRIDGING

Dansk bevægelses- og
idrætspædagogisk forskningsnetværk

Bevægelsesglæde

Jens-Ole Jensen, Via University College

I en tid hvor de rationelle begrundelser for idræt og bevægelse synes at dominere, er der grund til at skærpe vores viden og sprog om de eksistentielle dimensioner ved idræt og bevægelse (Jensen, 2018; Kretchmar, 2015). Bevægelsesglæde er et begreb der ofte bruges i styringsdokumenter, fagtekster og skåltaler. Fx er et af de bindende mål i den styrkede læreplan for dagtilbud, "at alle børn skal opleve krops- og bevægelsesglæde i både ro og i aktivitet..." og i formålsbeskrivelsen for idrætsundervisningen i skolen hedder det blandt andet, at eleverne gennem alsidig idrætspraksis skal "have mulighed for at opleve glæde ved og lyst til at udøve idræt...". Men hvad forstår vi egentlig ved bevægelsesglæde? I en dansk kontekst er der kun få der forsøgt at uddybe og nuancere intuitiv forståelse af begrebet (fx Winther, 2014) og i international litteratur er der uenighed om brugen af begrebet (Bjørngen, 2016; Csikszentmihalyi, 1991; Kretchmar, 2006; Stevens, 2017; Wankel & Sefton, 1989).

Er bevægelsesglæde noget der er knyttet til øjeblikket, eller er det en følelse eller forkærlighed, der følger én som en grundstemning gennem livet? Er bevægelsesglæde alene oplevelse og æstetik, eller handler det også om kultur og sociale faktorer, hvor man er præget af og forpligtet på noget der rækker ud over én selv? En konceptuel klarhed kan bidrage til at kvalificere pædagogisk arbejde med at fremme bevægelsesglæde hos andre.

I oplægget tages afsæt i en fænomenologisk og eksistentiel tilgang til bevægelse, og det foreslås at skelne mellem fysisk, metafysisk, traditionsbundet og forpligtende former for bevægelsesglæde (Jensen, 2020).

Litteratur

- Bjørngen, K. (2016). *Bevegelsesglede i barnehagen. En kvalitativ studie av 3-5 åringes trivsel, involvering og fysiske aktivitet i barnehagens ulike utemiljø*. (N. teknisk-naturvitenskapelige Universitet, Ed.). Trondheim.
- Csikszentmihalyi, M. (1991). *Flow. Optimaloplevelsens psykologi*. København: Munksgaard.
- Jensen, J.-O. (2018). Ståsteder i bevægelse. Hvad er meningen med bevægelse? In J.-O. Jensen, E. Volshøj, & H. T. Jørgensen (Eds.), *Motion og bevægelse i skolen* (pp. 242–256). København: Hans Reitzels Forlag.
- Jensen, J.-O. (2020). Bevægelsesglæde. Et fysisk, metafysisk, traditionsbundet og forpligtende fænomen. In O. Lund & J.-O. Jensen (Eds.), *Livsnerven i bevægelse. Pædagogik og bevægelse fra fænomenologiske og eksistentielle perspektiver*. Hans Reitzels Forlag.
- Kretchmar, R. S. (2006). Ten More Reasons for Quality Physical Education. *Journal of Physical Education, Recreation & Dance*, 77(9), 6–9. <https://doi.org/10.1080/07303084.2006.10597932>
- Kretchmar, R. S. (2015). Pluralistic Internalism. *Journal of the Philosophy of Sport*, 42(1), 83–100.
- Stevens, S. (2017). *The joy of movement in physical education: The enfleshed body*. University of Canterbury.
- Wankel, L. M., & Sefton, J. M. (1989). A Season-Long Investigation of Fun in Youth Sports. *Journal of Sport and Exercise Psychology*, 11(4), 355–366. <https://doi.org/10.1123/jsep.11.4.355>
- Winther, H. (2014). Grundfølelsernes liv og funktion i idræts- og bevægelsesundervisning – et allestedsnærværende læringspotentiale. *Idrottsforum. Org*, (2014), 1–11.

'Kropsarbejde' - om at øve og drage omsorg om kroppen

Michael Blume, Via University College

Når vi iscenesætter bevægelsesaktiviteter, går vi ofte ud fra den antagelse, at det skal være sjovt at bevæge sig. Dog ikke alle børn og unge synes god om idræt, og muligvis taber vi dem undervejs på grund af negative erfaringer. På den anden side viser forskningen, at bevægelse fremmer livslang sundhed, læring og trivsel.

I oplægget vil jeg argumentere for et fokusskift. Selvfølgelig skal vi fremme bevægelsesglæde, men bevægelsesaktivitet er også arbejde, 'kropsarbejde' (Müller 1904). Kropsarbejde betyder at øve kroppen kontinuerligt og med tiden skabe gode bevægelsesvaner og øget kropsbevidsthed.

Følgende begreber har fået en central betydning i mit teoretiske grundlag. Sloterdijks nytænkning af begrebet 'askese' som universal øvelsesteori og i forlængelsen heraf hans refleksioner om 'gentagelsens magt'. Ved hjælp af Foucaults begreb 'care of the self' vil jeg begrunde, hvorfor det er så svært at drage omsorg for kroppen og anderkende, at trivsel også har en kropslige dimension.

Oplægget baserer sig på et toårig forskningsprojekt med titlen: 'Kroppens dannelse - Om systematisk og alsidig kropslig dannelse i daginstitutionspædagogikken'.

Referencer:

Foucault, M. (1988). *Technologies of the Self*. Martin, L. H., Gutman, H. & Hutton, P. H. (Ed.). *Technologies of the self a Seminar with Michel Foucault*. Amherst, The University of Massachusetts Press.

Müller, J. P. (1904). *Mit System: 15 Minutters dagligt Arbejde for Sundhedens Skyld*. Forlagt af Tillge's Boghandel.

Sloterdijk, P. (2013). *You must change your life*. Cambridge, Polity Press.

Livsduelighed, livskvalitet og bevægelsesglæde

Et pilotprojekt om idrættens muligheder for at skabe livsduelighed og sundhed for udviklingshæmmede voksne.

Oplægsholderen er: **Rosita Olvhøj**

Pilotprojektet er udarbejdet af: Jacob Wienecke, Helle Winther, Laurits Munk Højbjerg og Rosita Olvhøj. Institut for Idræt og Ernæring. Københavns Universitet

At være livsduelig viser sig som en afgørende egenskab for, at mennesker selvstændigt kan indgå i det omkringliggende samfund. For at være livsduelig må individer opleve selvstændighed, have identitetsfølelse og opleve sociale relationer til andre. Forskning viser, at unge og voksne med udviklingshæmning kan have udfordringer i forbindelse med at opleve sig selv som værende livsduelig. Dertil har denne målgruppe større tendens til at have dårligere psykisk og fysisk sundhed end den øvrige befolkning, hvilket sætter dem i en forstørret risiko for forkortet levetid, institutionalisering, ensomhed og marginalisering.

Disse betragtninger har blandt andet motiveret til nærværende pilotprojekt, som undersøger, hvorvidt 40 ugers intens og kontinuerlig idrætsundervisning kan skabe øget livsduelighed og sundhed for voksne med en udviklingshæmning. Projektet følger eleverne på ”*Idrætsskolen for Udviklingshæmmede*” i København igennem ét skoleår (august-juni). Her deltager eleverne dagligt i idrætsundervisning med fokus på boldspil, fitness, kampkunst og dans.

Eleverne følges gennem en to strenget tværvideenskabelig forskningstilgang. Her udgør fysiologiske målinger og fysiske tests den ene streng, og humanistisk samfundsvidenskabelige praksisnære interviews og observationer den anden. Der søges igennem denne streng at skabe et sæt narrativer og forståelser, som kan folde den virkelighed ud, som er gældende for eleverne på Idrætsskolen.

Oplægget giver indblik i elevernes fortællinger om oplevelsen af livsduelighed og kropslighed, inden de startede på skolen. Derudover gives der indsigt i nogle af de foreløbige fund fra især danseundervisning. Her har koreografi, performance og arbejdet med bevægelses improvisation vist sig at kunne åbne op for et arbejde med elevernes selvtillid, kropsforståelse og bevægelsesglæde, som kan være overførbare til hverdagsituationer. Dette foldes ud igennem de syv bevægelsesdimensioner, som er udviklet af Helle Winther.

Pilotprojektet er udarbejdet af: Jacob Wienecke, Helle Winther, Laurits Munk Højbjerg og Rosita Olvhøj

Oplægsholderen er: Rosita Olvhøj

God idrætsundervisning er Ubehagelig, Uselvisk, Unyttig og Uhurtig

v. **Andreas Bolding Christensen, Anne Wolff Jakobsen og Marie Messell**, mame@ucl.dk

Introduktion: Værdibaseret undervisning kan ses som en modreaktion på evidensbaseret undervisning (Biesta, 2014). Undervisning kan ikke baseres på evidens alene, men vil altid også være baseret på eksplicite og implicite værdier (Ibid.). Arbejde med værdier er således én måde, hvorpå man som professionel kan søge at udvikle egen undervisning. Projektet udspringer af et ønske om at udvikle endnu bedre idrætsundervisning på læreruddannelsen på UCL ved netop at arbejde med værdibasering. Udviklingsarbejdet blev struktureret som aktionsforskning og forskningsspørgsmålet lød således: Hvordan kan undervisere udvikle værdibaseret idrætsundervisning gennem aktionsforskning?

Metode: Aktionsforskning bruges som overordnet forskningstilgang, da formålet med projektet har været at forandre undervisernes praksis og skabe viden om dette praksisfelt (Coghlan & Brannick, 2010). Viden produceres i samspil mellem forskere og undervisere, hvor undviserne har taget stor del i udviklingsarbejdet omkring projektet. Empiriindsamlingen tager afsæt i fem aktionsforskningscykluser, og er indsamlet gennem: 1) observationer af undervisningspraksis, 2) workshops med fokus på evaluering og planlægning af undervisning, 3) undervisernes skriftlige refleksionslogs og 4) et afsluttende semistruktureret fokusgruppeinterview.

Resultater: Aktionsforskningen har udmøntet sig i et manifest for god idrætsundervisning bestående af værdierne; Ubehag, Uselvisk, Unyttig og Uhurtig og. Manifestet består af en beskrivelse af værdierne og de bagvedliggende teorier. Manifestet repræsenterer ønskede værdier, som har været retningskabende for forandringen af undervisernes praksis. I denne forandringsproces har refleksion, dialog og eksperiment vist sig at være nøglebegreber. Derudover viser aktionsforskningsprojektet, at det har været udfordrende for undviserne at omsætte værdierne i deres undervisningspraksis, fordi de er blevet bevidst om deres implicite værdier, som kan være modstridende med de ønskede værdier.

Oplæg til diskussion: Oplægget på konferencen vil uddybe ovenstående og lægge op til diskussion:

- Hvorfor er god idrætsundervisning ubehagelig, uselvisk, unyttig og uhurtig?
- Hvordan kan man inddrage studerende i forskningsprojekter, hvor man vil forske i egen undervisningspraksis?

Litteratur

Biesta, G., (2014). I Tanggaard, L., Rømer, T. A. & Brinkmann, S., Uren Pædagogik 2 (s. 38-57). KLIM, 1. Udgave.
Coghlan, D & Brannick, T., (2010), Doing Action Research in your own organization. SAGA Publications, 3. Udgave.

Gadeidræt i idrætsundervisningen

Lars Domino Østergård. Institut for Idræt. Ålborg Universitet

I gadeidræt vægtes det æstetiske, de individuelle færdigheder og de gode tricks højere end kampen mod andre og det at vinde. Dermed repræsenterer gadeidræt en alternativ tilgang til idræt, end mange af de etablerede, klassiske former for holdidræt, og kan måske stimulere og aktivere andre elevgrupper, end dem der normalt er aktive i idrættimerne. Om ikke andet, så fordi gadeidræt i idrætsundervisningen kan bidrage med variation og anderledes udfordringer.

Med udgangspunkt i DGI Street Attack Tour 2019, hvor udskolingselever i udvalgte kommuner blev inviteret til at afprøve forskellige former for gadeidræt, er der blevet spurgt ind til elevernes interesse i gadeidræt, samt hvorvidt de kunne tænke sig at have inddraget eksempler på gadeidræt i deres ordinære idrætsundervisning. I alt 20 udskolingselever (10 drenge; 10 piger) blev interviewet ugen efter at de aktivt havde deltaget i DGIs Street Attack Tour, hvor de havde afprøvet mindst to forskellige former for gadeidræt. Efterfølgende blev interviewene transskriberet og analyseret tematisk.

Selvom enkelte elever gav udtryk for at de gerne ville fortsætte med at dyrke gadeidræt, var den generelle holdning, at det havde været sjovt at prøve nogle former for gadeidræt, men at elevernes interesse for gadeidræt i udskolingen ikke var specielt stor ift. selv at skulle begynde at dyrke den form for idræt. Størsteparten af eleverne ønskede at dyrke idræt og sport i allerede etablerede foreninger. Dog var der enighed om at det ville være ønskværdigt, hvis gadeidrætsaktiviteter, så som fx parkour, streetbasket eller panna blev en del af deres almindelige idrætsundervisning.

Med udgangspunkt i en fælles diskussion af gadeidrættens værdier og tilbud ift. den undervisning, der almindeligvis praktiseres i idræt i folkeskole, vil muligheder og barrierer for at implementere gadeidræt i den almene idrætsundervisning blive diskuteret. Konkrete forslag til gadeidrætsaktiviteter 'i gymnastikhallen' vil blive præsenteret.

Digitale læremidler og digital dannelse i idrætsundervisningen

v. Annemari Munk Svendsen, Syddansk Universitet

Antallet af nye digitale teknologier, der sporer, lagrer, deler og analyserer fysisk aktivitet og sundhedsadfærd er eksploderet de seneste år. Ifølge Lupton (2019) var der ved udgangen af 2017 omkring 325.000 (!) apps som var relateret til sundhed, herunder emner som træning, graviditet, kost og søvn. Gymnasiets idrætsfag indskrives sig uundgåeligt i dette digitale landskab. For det første fordi gymnasiet som helhed - ifølge aftaleteksten for styrkede gymnasiale uddannelser fra 2016 - skal "ruste eleverne til fremtidens digitale samfund, hvor teknologisk udvikling er et grundvilkår" (Regeringen, 2016, s. 40). For det andet fordi eleverne trækker digitaliserede forståelser og af og forventninger til træning og sundhed med ind i undervisningen. Og endelig fordi digitale trænings- og sundhedsteknologier i stigende grad skal inddrages som læremidler i idrætsundervisningen.

I dette oplæg vil jeg kort præsentere nogle forskellige perspektiver på brugen af digitale træningsteknologier som læremidler i idrætsundervisningen i gymnasiet og lægge op til diskussion om, hvordan og hvorfor idrætsfaget i den forbindelse kan (og måske bør) interessere sig for elevernes digitale dannelse.

Litteratur:

Lupton, D. (2019). The thing-power of the human-app health assemblage: thinking with vital materialism, *Social Theory & Health*, e-pub ahead of print.

Regeringen (2016). *Aftale mellem regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om styrkede gymnasiale uddannelser*. Hentet på: <http://www.dpt.dk/wp-content/uploads/2016/06/160603-Styrkede-gymnasiale-uddannelser.pdf>

Bevægelse i undervisningen

Kasper Lasthein Madsen VIA University College

Præsentationen tager udgangspunkt i aktionsforskningsprojektet iMOOW!, der undersøger, hvordan motion og bevægelse kan integreres i undervisningen i folkeskolen. Projektet har i løbet af det seneste år befundet sig i en eksplorativ fase, men gradvist peger erfaringerne på et erkendelsesmæssigt potentiale i elevernes kropslige og bevægelsesmæssige engagement i faget. Det har ført projektet i en fænomenologisk retning og leder hen mod en enactive/handlingsorienteret tilgang (Di Paolo, Rohde, & Jaegher, 2010; Gallagher, 2017; Gallagher & Lindgren, 2015).

Refleksioner og erfaringer fra undervisningssituationer og workshops i iMOOW! kredser om den pædagogiske udfordring i at udvikle bevægelsesaktiviteter, som sætter eleverne i et handlingsorienteret samspil med det faglige indhold. Det peger på to centrale problemstillinger: *Hvordan kan faglige begreber begribes gennem handling? Hvad er det for didaktiske elementer, der er vigtige at medtænke i udviklingen og planlægningen af enactive bevægelsesaktiviteter?*

Dataindsamlingen i det første år har bestået af etnografiske feltnoter fra observationer af undervisning samt referater af seminarer og workshops, som lærere og pædagoger har afholdt. For at belyse ovenstående problemstillinger yderligere interviewes de involverede lærere for at komme tættere på de didaktiske faktorer, der har betydning for at udvikle en enactive tilgang til bevægelse i undervisningen. Inspireret af den fænomenologiske metode udføres flere semistrukturerede livsverdensinterviews (Kvale & Brinkmann, 2015).

Referencer

- Di Paolo, E. A., Rohde, M., & Jaegher, H. De. (2010). Horizons for the Enactive Mind: Values, Social Interaction, and Play. In J. Stewart, O. Gapenne, & E. A. Di Paolo (Eds.), *Enaction: Toward a New Paradigm for Cognitive Science*. Cambridge: The MIT Press.
- Gallagher, S. (2017). *Enactivist interventions - Rethinking the mind*. Oxford: Oxford University Press.
- Gallagher, S., & Lindgren, R. (2015). Enactive metaphors: Learning through full-body engagement. *Educational Psychology Review*, 27(3), 391–404.
- Kvale, S., & Brinkmann, S. (2015). *Interview : det kvalitative forskningsinterview som håndværk*. Kbh.: Hans Reitzel.

Udskolingslæreres håndtering af en bevægelsespolitik

Henrik Taarsted Jørgensen

Ph.d.-stipendiat, IOB/FIIBL Syddansk Universitet og Læreruddannelsen I Aarhus, VIA University College

Email: hjorgensen@health.sdu.dk / hejo@via.dk

I Danmark blev der forbindelse med skolereformen i 2014 vedtaget en bevægelsespolitik, som rummer en stor grad af fleksibilitet. De første undersøgelser af reformen viste i lighed med international forskning, at der er forskel mellem kravene i politikken og praksis i skolen og at især udskolingslærere oplever udfordringer med at integrere bevægelse i undervisningen (Jørgensen et al. 2019)

Formålet var at undersøge, hvordan udskolingslærere håndterer bevægelsespolitikken mhp. at opnå viden om, hvordan man kan styrke og udvikle sammenhængen mellem bevægelsespolitikker og praksis i folkeskolen, og hvordan man kan fremme og kvalificere integreringen af bevægelse i undervisningen.

Design, teori og metode

Undersøgelsen var designet som et multiple casestudie. De i alt 14 udskolingslærere, fra fire forskellige skoler placeret i fire forskellige kommuner, dækker en maksimal variation i køn, erfaring, alder og fag. Datamaterialet, som består af transskriptioner af interview og feltnoter fra observationer og uformelle interview, er bearbejdet gennem tematiske analyser. Som grundlag for undersøgelsen af lærernes håndtering af bevægelsespolitikken er anvendt en deduktiv og teoristyret tematisk analyse med udgangspunkt i Michael Lipkys teori om Street Level Bureaucracy.

Resultater

Undersøgelsens resultater demonstrerede en række forhold, som ifølge lærerne havde betydning for integreringen af bevægelse i undervisningen og som bidrog til anvendelsen af forskellige coping-strategier. Lærerne oplevede for det første et stor arbejdspress og begrænset tid til at løse opgaverne, og da de samtidig oplevede bevægelsespolitikken som en ekstra og mindre vigtig opgave, havde det stor betydning for lærernes håndtering. Nogle lærere oplevede for det andet, at bevægelsespolitikken krav og intentioner var i strid med deres professionsforståelse, hvilket påvirkede håndteringen. Lærerne gav for det tredje udtryk for, at et hensyn til eleverne havde betydning for, hvornår bevægelse blev integreret i undervisningen og hvilken type af bevægelse i undervisningen, der var tale om. Endelig oplevede lærerne for det fjerde fravær af støtte, monitorering og prioritering af området fra ledelsens side og fravær af muligheder for fælles drøftelser og samarbejde med kolleger. Det blev af nogle lærere oplevet som en styrke og af andre som en svaghed, men for begge grupper påvirkede ledelsens passivitet integreringen af bevægelse i undervisningen og fremmede udviklingen af coping-strategier.

Litteratur

Jørgensen, H. T., Agergaard, S., Stylianou, M., & Troelsen, J. (2019). Diversity in Movement Integration: A qualitative study of lower secondary school teachers' perceptions of a state school reform involving daily physical activity. *European Physical Education Review* (Accepted for publication).

Jørgensen, H. T., Agergaard, S. & Troelsen, J. Teachers as Street Level Bureaucrats: Analysing lower secondary teachers' coping strategies in the implementation of a physical activity policy. *Nordic Journal of Studies in Educational Policy*. (Submitted)

Lipky, M. (2010) *Street-level Bureaucracy. Dilemmas of the Individual in Public Services* (2. ed.). New York: Publications of Russell Sage Foundation.

Hvordan oplever børn og unge lærerens kropslige kommunikation og lederskab? Om kritisk utopisk aktionsforskning og artsbased research

Mathias Sune Berg & Helle Winther

Mathias Sune Berg Lektor, Ph.D. Institut for Læreruddannelse, Københavns Professionshøjskole

Helle Winther Lektor, Ph.D. Institut for Idræt og Ernæring, Københavns Universitet

Oplægget går tæt på børnenes liv med lærerne i skolen og viser hvordan et multimodalt- og metodisk perspektiv kan styrke børnenes stemme i uddannelsesforskningen.

Vi vil i præsentationen beskrive, hvordan et stærkt børneperspektiv i uddannelsesforskning kan etableres med en metodisk inspiration, der spænder mellem fænomenologi, kritisk utopisk aktionsforskning og artsbased research. En gruppe børn var inviteret ind i fremtidsværkstedets åbne og legende form. Det er et dialogisk rum, hvor både kritikens og drømmenes sanselige, følelsesmæssige og kropslige udtryk kan artikuleres (Husted & Tofteng, 2012, s. 389).

Oplægget fokuserer på, hvordan de kropslige og sanselige dimensioner af lærerens professionelle praksis kan transformeres fra en ofte tavs viden, til æstetiske udtryk. Det empiriske materiale viser således, hvordan kunstneriske metoder kan medvirke til at skabe et rum, hvor billeder, billedsprog og metaforisk udforskning af børnenes kropsligt forankrede erkendelser muliggøres (Tracy & Allen, 2013). Vi vil herudover belyse, hvorfor børnenes konkrete kunstneriske fortolkninger af deres levede erfaringer med lærerens lederskab, foruden at være centrale perspektiver i uddannelsesforskningen generelt også rummer et væsentligt forandringspotentiale.

Silences

Mette Munk, Via University College

Koncepter og praksisser associeret med begrebet "student voice" har udviklet sig markant de seneste 30 år, og det samme har de tilgange, der har været anvendt til at få adgang til elevperspektivet. Inden for idrætsforskningen har det stigende fokus på elevperspektivet affødt en øget opmærksomhed omkring "students' silences" (det eleverne ikke fortæller). En tydeligt tendens er dog, at "students' silences" har været behandlet som etiske og/eller metodologiske problemer, vi skal søge at undgå snarere end som empiriske data. Lis Mazzei, professor i kvalitativ forskningsmetodologi, argumenterer i hendes tekster for, hvordan "silence" kan forstås som data. Jeg undersøger med udgangspunkt i hendes teori og kategorisering, hvordan vi med fokusgruppeinterviews som metode, kan søge at lytte til, høre og forstå "students' silences". Dette med henblik på at udvide vores forståelse af særligt de relationelle aspekter af elevernes ikke-deltagelse i idrætsundervisningen. Undersøgelsen bygger på et single-case studie omkring inklusions- og eksklusionsprocesser i idrætsundervisningen. Datamaterialet inkluderer seks fokusgruppeinterviews med i alt seksten elever fra 7.klasse samt ugentlige observationer af deres idrætsundervisning gennem et år. En særlig styrke ved fokusgruppeinterviewet som metode er, at interviewet ikke kun giver adgang til at undersøge, hvad eleverne har at sige, men også til at undersøge, hvordan de konstruerer, udtrykker, forsvare og sommetider ændrer deres betragtninger og holdninger i løbet af interviewet. Konversationer og interaktioner giver således adgang til at forstå deltagernes sociale og ofte uartikulerede normer, værdier og forventninger til hinanden.

Analysen viser, at students' silences i høj grad fletter sammen med og reflekterer elevernes forskellige deltagelses-positioner i idrætsundervisningen. "Students silences" blev derfor et centralt udgangspunkt for at opdage og forstå nye aspekter af elevernes (ikke)-deltagelse i idrætsundervisningen. Analysen vil forhåbentlig inspirere andre inden for idrætsforskning til at anskue "silences" som data, der kan åbne op for nye indsigter i børns deltagelse og ikke-deltagelse i idræt.

Physical activity in school – Students’ perspectives on movement as an integrated part of the school day in Danish public school

Else Ladekjær & Mikkel Kjer

In this article, we analyse how students perceive exercise and movement as a part of their schooling. In June 2013, a broad majority within the Danish Parliament agreed on a reform aimed at improving academic performance and student well-being in primary and lower secondary public schools. The reform was launched with the title “A longer and more varied school day”, and thus contained a variety of elements, including a requirement of 45 minutes of physical activity daily.

Taking a discursive, thematic approach, this article examines focus-group interviews with more 200 student, in the age 9-15 in 2018, about their views on doing movement integration in the classroom. Three themes were evident: The majority of students consider physically active lessons as fun (1), students have faith in that they learn academic content better when movement is integrated with academic content (2), and students perceive their the lessons to contribute to their overall fitness development and general well being.

However, especially secondary students express mixed experience with movement: Not least, because the purpose with exercise and movement is sometimes unclear. Furthermore, some students call for a more timely and differentiated way of doing these exercises in class. The results of this study can inform future movement integration interventions at school

Er fysisk aktivitet god medicin for børn og unge med ADHD?

Lise Réol, lektor i psykologi, VIA UC, læreruddannelsen i Aarhus.

Inden for de seneste 15 år har der været en stærkt stigende interesse for effekten af fysisk aktivitet på børn og unge med ADHD (attention-deficit hyperactivity disorder). I oplægget præsenteres et litteraturreview af 18 reviewartikler, der har fokus på sammenhængen mellem fysisk aktivitet og ADHD. Reviewartiklerne blev fundet ved systematiske litteratursøgninger i databaserne Medline, Psychinfo og ERIC, hvor 338 artikler blev gennemgået og 17 levede op til de opsatte inklusionskriterier. Endnu en reviewartikel blev fundet ved gennemgang af disse 17 reviews referencer.

Reviewene peger på, at de refererede empiriske studier ofte er små, og delvist af mindre god kvalitet. Men trods forbehold peger studierne på, at fysisk aktivitet synes at have positive konsekvenser for børn og unge med ADHD. Fysisk aktivitet synes både at påvirke neural funktion, kognitiv præstation, emotion og social adfærd samt motorisk kontrol. I reviewene diskuteres betydningen af kvaliteten af interventionen (aerob vs non-aerob, "mængde", type af fysisk aktivitet), person- og miljø-karakteristika og relationelle aspekter som værende af betydning for effekten af fysisk aktivitet. Børn og unges mulighed for selv at have indflydelse på, hvilke aktiviteter de skal tage del i, diskuteres også som et aspekt, der kunne påvirke udbyttet.

Den Røde Zone

Mie Maar Andersen *Elsassfonden* og Institut for Idræt og Ernæring. Københavns Universitet

Indenfor idrætspædagogik og –psykologi er der tradition for at benytte lærings-, -udviklings- og præstationsteorier, der pointerer at det største potentiale findes der, hvor aktivitetens udfordringsniveau tilnærmelsesvis er i overensstemmelse med den deltagendes kompetenceniveau (Csikszentmihalyi, 2009; Vygotsky, 1978; Senninger, 2000; Henriksen et al., 2007). At stimulere til en flow-oplevelse, den nærmeste udviklingszone eller finde det rette stress og spændingsniveau er således velkendte didaktiske overvejelser i idrætspraksis. Hensigten med denne præsentation, er at udfordre disse pointer ved at fremstille et nyt læringspotentiale – *den røde zone*. En zone hvori den store idræts- og bevægelsesudfordring ikke skal fortolkes som en modsætning men derimod en forudsætning for læring og udvikling. Modsat tidligere bliver det i denne sammenhæng væsentligt at overveje, hvorledes der på en hensigtsmæssig måde kan arbejdes med situationer i den fjerneste udviklingszone, hvor den deltagende som udgangspunkt har en oplevelse af at stå overfor en alt for kompliceret eller risikofyldt udfordring.

Præsentationen bygger på en grounded theory analyse af 16 interviews med mennesker med cerebral parese (CP), der har deltaget på forskellige sports camps. Analysen viser et psykosocialt læringspotentiale, hvor den deltagende i interaktion med omverdenen kan ændre perspektiv på egne evner og fremadrettede muligheder. Et potentiale, der er defineret ved en uoverensstemmelse mellem deltagerens forudgående forventninger til og efterfølgende oplevelse af udfaldet af en udfordrende situation. Af analysen fremgår det tilmed, at tre yderligere komponenter skal være tilstede, for at sikre potentialet. Som det første skal deltageren have en meta-motivation og hermed kunne se en dybere mening med at begive sig ud i den store udfordring. Ydermere skal der være betydningsfulde andre tilstede, der tror på processen. Til sidst skal der foregå en narrativ bearbejdning af oplevelsen, hvor den deltagende tager ejerskab i mestringen.

Præsentationen vil være praktisk-teoretisk med kropslig inddragelse af konferencens deltagere.

Tilpasset idræt og bevægelse i skolen

v. Simon Madsen sima@ucl.dk og Ellen Ravn Habekost elrh@ucl.dk

“I faget idræt skal eleverne lære at indgå i alsidige, idrætslige sammenhænge, hvor det er centralt, at eleverne opnår kropslige færdigheder og viden om fysisk aktivitet samt oplever glæde ved og lyst til at udøve idræt i mange forskellige arenaer. Det gælder for alle elever – uanset forudsætninger. “

I Folkeskoleloven fremgår det: Alle har ret til at blive inkluderet i det sociale fællesskab som idrætsundervisningen udgør (Folkeskoleloven, lov 406), og i FN's Handicapkonvention står der: Alle har ret til et liv med mulighed for deltagelse i idræt og bevægelse (FNs Handicapkonvention).

Ambitionen bør altid være lige adgang og fuld deltagelse for alle elever i idrætsundervisningen gennem et inkluderende undervisningsmiljø. Idrætsundervisningen skal tilrettelægges og tilpasses så undervisningsmiljø og aktiviteter i videst muligt omfang tilgodeser alle elevers fulde deltagelse.

Målet for alle elever er inklusion og fuld deltagelse i idrætsundervisningen, hvor de anerkendes som ligeværdig person i klassen og en del af klassens fællesskaber.

Projektet og hjemmesiden www.tibis.dk har fokus på inklusion af børn og unge med handicap i idrætsundervisningen og til idrætsprøven. Projektet er finansieret af Undervisningsministeriet og har været gennemført i et samarbejde mellem en række partnere.

Projektet har bestået af tre arbejdsplaner (AP):

- AP 1: har haft til formål at udvælge og beskrive vejledninger og didaktiske og specialpædagogiske metoder
- AP 2: har haft til formål at udvikle og beskrive online e-læringsforløb til professionshøjskolerne og idrætsuddannelserne
- AP 3: har haft til formål at etablere en digital platform og arbejde med formidling og visuel kommunikation

Præsentationen går bagom- og introducerer til hjemmesiden www.tibis.dk. Præsentationen vil især målrettes mod undervisere på landets UC'er (særligt pædagoguddannelsen) og give bud på hvordan hjemmesiden kan anvendes i arbejdet med at opkvalificere studerendes viden og færdigheder på området.